

Висновки

Встановлено, що ціна заміщення рибпромислового судна на стадії будівництва може бути обчислена по співставній продуктивності праці суден-аналогів.

В якості відносної характеристики для рибпромислового траулера рекомендується приймати вартість однієї тони водотоннажності судна, визначеної шляхом розрахунку для суден-аналогів.

Розбіжність в оцінці вартості заміщення рибпромислового траулера проекту 1288, обраного для прикладу, при обчисленні різними методами, не перевищує 8-16 %, що є припустимим для практичних цілей.

Література

[1] Локтионов А. Н., «Оценка незавершённых производством судов и мониторинг технической готовности судна в постройке», Вопросы оценки, №4, 2021, Электронный ресурс: <http://gzo-spb.ru/articles.php>

[2] Электронный ресурс: <https://paluba.media/news/36835>

[3] Электронный ресурс: <https://kam24.ru/news/main/20221230/94373.html>

[4] Электронный ресурс: <https://www.yaplakal.com/forum2/topic1718065.html>

[5] Коупленд Т., Коллер Т., Муррин Дж. Стоимость компаний: оценка и управление. Изд. 3 е, перераб. и доп. / пер. с англ. М.: ЗАО «Олимп Бизнес», 2005. 576 с.

ASSESSMENT OF THE "FAIR VALUE" OF THE FISHING VESSEL AT THE CONSTRUCTION STAGE

Anatoliy Ya. Kazariezov,

Mykolaiv Scientific Research Expert-Criminalistic Center;

Valerii Komysnyk,

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Abstract. To estimate the value of a fishing vessel at the construction stage, a comparative approach was used. By processing data of similar fishing vessels, the assessment of the vessel's value was conducted based on its displacement. Fishing vessels of similar purpose were included in the group of analogous vessels. The assessment of the fair value of the fishing vessel was carried out using the method of the general correction combined with the method of specific indicators.

Keywords: fishing vessel, vessel construction, fair value, assessment of analog vessel, the cost of one ton of displacement.

УДК 629.5:330.332

ОЦІНКА ВАРТОСТІ НЕДОБУДОВАНОГО РИБПРОМИСЛОВОГО СУДНА

Казарєзов А. Я.,

доктор технічних наук, професор,

заступник начальника відділу

Миколаївського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру,

м. Миколаїв, Україна;

KazariezovAnatoli1950@gmail.com

Комишник В. І.,

доцент НУК кафедри інтелектуальної цифрової економіки,

керівник Навчально-наукового центру цифрової комунікації

м. Миколаїв, Україна

Komvalery@gmail.com

Анотація. Для оцінки вартості рибпромислового судна, що знаходиться на стадії незавершеного будівництва, в роботі використано порівняльний підхід. Шляхом обробки даних аналогічних рибпромислових суден-аналогів знайдена питома вага вартості окремих складових готового судна. До групи суден-аналогів залучені рибпромислові судна близького призначення. Оцінка ступеня готовності рибпромислового судна в побудові здійснена експертним методом в поєднанні з методом питомих показників.

Ключові слова: рибпромислове судно, побудова судна, справедлива вартість, оцінка вартості судна-аналога, структура вартості судна.

Вступна частина. Рибпромислові судна це складні плавучі інженерні споруди з довготривалим циклом будівництва. У зв'язку з довготривалістю процесу будівництва рибпромислового судна на практиці виникає необхідність здійснення оцінки вартості недобудованого судна станом на момент оцінки. Оцінка судна на стадії незавершеного будівництва виконується за двома показниками: «справедливою вартістю» та ступенем технічної готовності судна.

Оцінка «справедливої вартості» судна є предметом окремого дослідження. В даному дослідженні вважається «справедлива вартість» судна відомою. Розглядається вартість незавершеного в будівництві судна, якщо відомий стан готовності судна.

Мета роботи полягає в побудові алгоритму оцінки вартості рибпромислового судна на стадії незавершеного будівництва.

Основна частина. В якості поточної вартості заміщення готового рибпромислового судна може бути прийнята або ціна по суднобудівному контракту, або ціна розрахована по поточній вартості аналогічних траулерів, що забезпечують співставну продуктивність праці.

Ступень технічної готовності недобудованого судна у свою чергу можливо визначити двома методами – по фактичним витратам заводу-виробника, або по фактичній готовності елементів судна.

Поточна вартість недобудованого рибпромислового судна розраховується як добуток поточної вартості заміщення готового судна на ступінь готовності недобудованого судна на момент здійснення оцінки з урахуванням питомої вартості окремих статей в загальній вартості судна. Розподіл вартості судна в цілому на окремі статті здійснено за статтями вагового навантаження судна.

Питома вартість укрупнених статей навантаження рибпромислового судна в загальній вартості судна для ряду суден-аналогів наведена в таблиці 1.

Таблиця 1*. Питома вартість укрупнених статей навантаження рибпромислового судна в загальній вартості готового судна

*Таблиця побудована на підставі [1, табл. 28, стор. 78, 79].

Найменування статті навантаження	№ проекту та тип судна				Середнє
	394 Маяковський	1283 Північ	359 Бологое	502-А Тунцелов	
	Питома вартість статті “ki” в вартості судна “К”, (ki/K), %				
Корпус з обладнанням ¹	49,8	46,1	57	47,30	50,05
Головні механізми ²	18,9	19,3	13,6	13,00	16,20
Технологічне і промислове обладнання ³	13,5	14,9	16,6	12,80	14,45
Допоміжні механізми ⁴	12,4	14	3,7	18,00	12,03
Навігаційне обладнання ⁵	5,4	5,7	9,1	8,90	7,28
Загалом	100	100	100	100	100

Примітки:

¹ – під корпусом та обладнанням маються на увазі: голий корпус судна, обладнання та оздоблення житлових і службових приміщень, суднові пристрої, суднові системи;

² – під головними механізмами маються на увазі: головні суднові машини з котлами, валопроводи, рушії та всі допоміжні механізми і пристрої, що обслуговують головні механізми;

³ – під технологічним і промисловим обладнанням маються на увазі: промислові лебідки, сепараторні машини, тралові дуги, рибороздільчі машини, холодильне устаткування з компресорним відділенням, рибоборошні та консервні установки ...;

⁴ – під допоміжними механізмами маються на увазі: суднові електростанції (дизель-генератори, розподільчі електричні щити ...), допоміжні котли і усі допоміжні механізми та пристрої, що обслуговують електростанцію і допоміжну котельню установку;

⁵ – під навігаційним обладнанням маються на увазі: навігаційне обладнання, обладнання для пошуку риби [2, стор. 39 – 47].

В якості прикладу оцінки вартості недобудованого рибпромислового судна в роботі розглянута оцінка рибпромислового траулера проекту 1288. Ступень готовності окремих статей навантаження недобудованого судна визначена методом експертної оцінки та наведена в табл. 2. Середнє значення вартості статей в загальній вартості готового судна визначена як для суден-аналогів з табл.1.

Питома вартість укрупнених статей навантаження рибпромислового судна в загальній вартості недобудованого судна визначена як добуток готовності статей судна на середню вартість статей. Питома вартість статей навантаження недобудованого судна обрахована в частках. Вартість статей недобудованого судна обчислена як добуток вартості заміщення готового судна на питому вагу вартості окремих статей недобудованого судна.

Таблиця 2. Поточна вартість недобудованого рибпромислового траулера проекту 1288

Найменування статті навантаження	Готовність статті траулера, %	Середня вартість статті готового судна, %	Питома вага вартості статті траулера	Вартість заміщення, млн. \$	
				46,08	50
				Вартість статті, млн. \$	
Корпус з обладнанням	71,98	50,05	0,360	16,60	18,01
Головні механізми	94	16,20	0,152	7,02	7,61
Технологічне і промислове обладнання	0	14,45	0	0	0
Допоміжні механізми	81	12,03	0,1	4,49	4,87
Навігаційне обладнання	0	7,28	0	0	0
Загалом	49,4	100,00	0,49	22,76	24,7

Розглянуто два варіанти ціни заміщення готового траулера. Ціна заміщення готового траулера по суднобудівному контракту, яку задекларував завод-виробник рибпромислового траулера проекту 1288, складає 50 млн. \$. Поточна вартість заміщення рибпромислового траулера проекту 1288, визначена шляхом перерахунку за допомогою траулерів-аналогів складає 46,08 млн. \$.

Висновки

Встановлено, що вартість недобудованого рибпромислового судна може бути обчислена за умов наявності структури вартості готового судна-аналога, відомій вартості заміщення готового судна та стану готовності недобудованого судна на час оцінки.

Структура вартості готових суден-аналогів повинна обчислюватись для близьких за продуктивністю і номенклатурою продукції суден.

Ступень готовності недобудованого судна доцільно визначати експертним методом.

Література

[1] Раков А. И. Особенности проектирования промысловых судов (Определение основных характеристик). Изда-во "Судостроение", Ленинград, 1966, 144 с.

[2] Раков А. И. Оптимизация основных характеристик и элементов промысловых судов. Л., "Судостроение", 1978, 232 с.

ASSESSMENT OF THE VALUE OF UNFINISHED FISHING VESSEL

Anatoliy Ya. Kazariezov,
Mykolaiv Scientific Research Expert-Criminalistic Center;
Valerii Komyshnyk,
Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Abstract. To estimate the value of the fishing vessel at the stage of unfinished construction, a comparative approach was used. By processing data of similar fishing vessels, the specific weight of the cost of individual components of the completed vessel was determined. Fishing vessels of similar purpose were included in the group of analogous vessels. The assessment of the construction progress of the fishing vessel was carried out using an expert method combined with the method of specific indicators.

Keywords: the fishing vessel, vessel construction, fair value, assessment of analog vessel value, vessel cost structure.

УДК 629.5:330.332

**ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНИХ ПІДХОДІВ І МЕТОДІВ
ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЕКСПЕРТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Казарєзов А. Я.,

*доктор технічних наук, професор, заступник начальника відділу
Миколаївського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру,
м. Миколаїв, Україна;
KazariezovAnatoli1950@gmail.com*

Комишник В. І.,

*доцент НУК кафедри інтелектуальної цифрової економіки,
керівник Навчально-наукового центру цифрової комунікації
м. Миколаїв, Україна
Komvalery@gmail.com*

Анотація. В роботі здійснено порівняння основних рис методів управління проектами та програмами з проведенням експертних досліджень. Доведено співпадіння головних характеристик проектів та програм з характеристиками комісійних та комплексних експертних досліджень. Вказано, що формування експертної групи має схожий характер з підбором проектної команди. Показано, що для вирішення організаційних питань проведення складних і надскладних експертиз цілком придатні підходи і методи управління проектами та програмами.

Ключові слова: експерт, експертний висновок, проект, програма, проектна команда, комісія експертів, комплексна експертиза, експертне дослідження

Вступна частина. Управління проектами та програмами має сучасний і добре розвинутий методичний апарат, якій на практиці довів власну ефективність. Багато прийомів і методів управління проектами та програмами стандартизовані [1, стор. 42 - 49].

Управління проектами та програмами має ефективне програмне забезпечення, що може бути використане в суміжних галузях знань у тому числі і при виконанні експертиз. При проведенні експертиз виникає низка завдань частина з яких аналогічна завданням, які виникають при виконанні проектів та програм.

Мета роботи полягає в доведенні можливості застосування прийомів і методів управління проектами та програмами при проведенні експертиз та підготовці експертних заключень стосовно складних об'єктів, які досліджуються експертними методами.